

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

**Kunnostusmenetelmät ja -resurssit luonnon parhaaksi;
Maisemanhoitoyrittäjyyden mahdollisuudet
Kylien Maisemahelmet –hanke**

Maarit Satomaa
MKN Maisemapalvelut
11.12.2023

ProAgria
Oulu

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

 Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MKN Maisemapalvelut – palveluja ympäristö, luonto, maisema, vesi

Meidän
MAARIT

”Yhteistyö paikallistoimijoiden kanssa on opettanut paljon. Kuunteleminen ja kuulluksi tuleminen ovat tärkeä osa maaseudun kehittämistä.”

Meidän
RIINA

”Uudet näkökulmat ovat asiantuntijatyön suola. Ne pakottavat aivot uuteen asentoon ja avaavat tietä uusille ratkaisuille.”

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Meidän
KALLE

”Tärkeä osa työtäni on välittää tietoa luonnon monimuotoisuuden merkityksestä.”

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Meidän
TARU

”Luonnon monimuotoisuus ja sen parantaminen saavat sormeni syyhymään.”

Maisemanhoitoyrittäjyys – mitä se on?

Arvot taustalla

- Esimerkkinä RAMS2020 kunnossapitoluokitus ja Avoimet viheralueet (A)
 - Arvoniitty A1
 - Käyttöniitty A2
 - Maisemaniitty A3
 - Avoin alue A4
 - Maisemapelto A5
- Esimerkkinä valtakunnallisen perinnebiotooppien päivitysinventoinnin arvoluokat ja Maatalousluonnon ja maiseman hoitoon liittyvät ympäristösopimukset
 - Tukitaso määräytyy kohteelle sen mukaan onko kohde valtakunnallisesti arvokas. Vuotuinen korvaus arvoluokan 1 (valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat) kohteille on 610 €/hehtaari/vuosi ja arvoluokan 2 kohteille 460 €/hehtaari/vuosi.
- Hoidettavia kohteita ja niiden arvoja voi tulla myös esim. HELMI elinympäristökohteiden kautta esiin
- Kohteiden hoito määrittyy arvoluokan mukaan ja tässä oma paikkansa maisemanhoitoyrittäjyydellä
- Maatalousyrittäjillä valmiiksi koneita ja osaamista alueiden hoitoon

ProAgria
Oulu

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
OULU

Taustaa

- Maaseutuyrittäjien mahdollisuudet viherympäristöissä (Työtehosteuran raportteja ja oppaita, 2004)
- Maisemanhoitoyrittäjän käsikirja (TTS raportteja ja oppaita 34, 2008)
- Niityt ja maisemapellot – hoidon kriteerit ja työohjeet (VYL, 2012)
- Niityt ja maisemapellot – Kunnossapidon yleiset työohjeet (VYL 68)

Niityt ja maisemapellot

Kunnossapidon yleiset työohjeet

Viherympäristöilman julkaisu nro 68

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Maisemanhoitoyrittäjien palveluita:

- Niittotyöt
- Maisemakasvien viljely
- Vesistöjen kunnostustyöt
- Rantojen niittotyöt
- Laidunaitojen rakentaminen,
- Vieraskasvitorjunta
- Pihapuiden poistot
- Maisemalaidunnus

Maisemanhoitoyrittäjyys/ laiduntaminen

- Sopimuslaidunnus
- Alueen peruskunnostus, aitaaminen, laiduntaminen, valvonnat
- Taajamassa, suojelualueella tms.
- Korvaus joko ympäristösopimuksen kautta tai ostopalveluna esim. kunnan kautta
- Tiedottaminen

Maisemanhoitoyrittäisyys / Niitto + niittojätteen poiskorjuu

- Ranta-alueilla ja muilla perinnebiotooppikohteilla täydennysniitot jos ei sopimuksen haltijalla itsellä kalustoa tai aikaa (ympäristösopimuskohteet)
- HELMI –elinympäristöohjelman kohteet
- Kuntien ja kaupunkien, eri yhteisöjen kohteet
- CAP27 ohjelman peltoalueet ja niiden hoito Mikäli kasvustosta halutaan niittymäinen -> hoidon pääperiaatteet ovat muokkaamattomuus, lannoittamattomuus ja niittoajankohtien suunnitelmallinen määrittely

Niityt tuottavat suhteellisen pienillä panoksilla runsaasti arvokkaita ekosysteemipalveluita kuten pölytyspalveluja viljely- ja luonnonkasveille, hyvinvointia ja elämyksiä ihmisille.

Kuva: Taimi Mahosenaho

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Maisemanhoitoyrittäjyys / Raivaukset

- Raivauksissa huomioitava isona kustannuksena myös raivausjätteen poisvienti
- Laajoilla kohteilla esim. energiapuukoura
- Oikea kone oikeaan paikkaan?

Maisemanhoitoyrittäjyys/ muita työkohteita

- Vieraslajien poisto
- Vesienhoitokohteiden konetyöt – virtavesikunnostukset, vesikasvillisuuden poistoon liittyvät työt ja kompostointi
- Kaksitasouomien ja kosteikkojen hoitotoimet

Haasteita

- Hinnoittelu?
- Osallistuminen kilpailutuksiin?
- Yhteistyö?
- Markkinointi?

Kiitos kuluneesta vuodesta Ja Hyvää Joulua!

- <https://www.luke.fi/fi/suosittu-aset-rantalaiduntamiseen-sopimuskaytannot>
- <https://www.luke.fi/fi/rantalaiduntaminen-ja-vesistovaikutukset>
- <https://www.luke.fi/fi/suosittu-aset-rantalaiduntamiseen-laidunelainten-hyvinvointi>

